

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Politiikan ja talouden tutkimuksen laitos	
Tekijä-Författare-Author Pölkki, Hannaleena			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Romaninaiset sukupuolen ja etnisyyden rajalla: Romaninaisten, romaniyhteisön, valtion ja valtaväestön merkityksellistäminen Euroopan romanien oikeuksien keskuksen julkaisussa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi: Maailmanpolitiikan tutkimuksen linja			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-05-10	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 120	
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tarkastelen Pro gradu –tutkielmassani romaninaisten, romaniyhteisön, valtion ja valtaväestön merkityksellistämistä Euroopan romanien oikeuksien keskuksen Roma Rights –julkaisun artikkeleissa. Toisena tutkimuskysymyksenä tarkastelen sitä, kenelle artikkeleiden viestiä suunnataan ja minkälaista politiikkaa niissä pyritään tekemään? Näkökulma on mielenkiintoinen, sillä vaikka vähemmistöihin kuuluvien naisten oikeuksista on käyty Euroopassa viime aikoina enenemässä määrin keskustelua, on romaninaisten asemaan ja oikeuksiin kiinnitetty vain vähän huomiota niin julkisessa keskustelussa kuin tutkimuksessa. Kysymys romaninaisten asemasta on ajankohtainen myös siksi, että Euroopan unionin syrjinnän vastaista lainsäädäntöä ollaan tällä hetkellä uudistamassa ja moniperustaisen syrjinnän odotetaan tulevan siinä aiempaa korostetummin esille.</p> <p>Teen tutkielman aluksi katsauksen romanien määrittelyyn ja asemaan Euroopassa. Romaninaisia voidaan katsoa määriteltävän sekä sukupuolen että etnisen taustan kautta. Tarkastelen teoriaosuuden alussa sukupuolen ja etnisyyden kiistelyjä ja vuorovaikutteisia kategorioita sekä kategorisoinnin haasteellisuutta. Tutkielmani teoreettinen viitekehys nojaa postmoderniin ja monikulttuuriseen feministiseen tutkimukseen, jotka korostavat eri näkökulmista erilaisuuksien huomioimista ja kritisoivat siten perinteistä feminististä tutkimusta naisten homogenisoinnista. Postmodernissa tutkimuksessa tukeudun ennen kaikkea Judith Butlerin teoriaan sukupuolen (performoimisen) ja vallan sidoksista. Monikulttuurisessa tutkimuksessa painotan mm. Patricia Hill Collinsin ja Nira Yuval-Davisin teorioita erilaisten kategorioiden risteyskohdista ja syrjinnän ulottuvuuksista. Lisäksi tuon esille postmodernin ja monikulttuurisen feministisen tutkimuksen esittämiä ”uuden” feministisen politiikan malleja. Tutkimusmenetelmänäni käytän diskurssianalyttistä näkökulmaa.</p> <p>Romaninaiset kuvataan artikkeleissa ensisijaisesti alistaisena ryhmänä sekä romaniyhteisössä että valtaväestössä. Alistaisuuden merkitys ja romaninaisten valta-asema eroavat kuitenkin eri konteksteissa. Romaniyhteisössä nainen nähdään ennen kaikkea etnisen ryhmän rajoja symboloivina taakankantajina. Valtaväestön yhteiskunnassa häntä marginalisoi sukupuolen lisäksi kuuluminen etniseen vähemmistöön, jolloin hänet nimetään ennen kaikkea uhriksi. Toisenlainen romaninainen esiintyy Taistelevat romaninaiset -diskurssissa, jossa naiset vastustavat aktiivisesti heitä alistavia valtdiskursseja. Romaniyhteisö merkitään artikkeleissa patriarkaaliseksi ja perinteiseksi yhteisöksi. Yhteisö sijoitetaan kuitenkin kokonaisuudessaan marginaaliin valtaväestön hallitsemassa yhteiskunnassa. Valtaväestö taas ilmenee kauttaaltaan stereotyyppivana ja rasistisena massana, joka tekee osaltaan myös valtiosta rasistisen. Valtio nimetäänkin yhtäältä epäonnistuneeksi oikeusvaltioksi ja toisaalta homogenisoivaksi järjestelmäksi, joka pyrkii ylläpitämään valtaväestön hegemoniaa. Artikkelien viestin voidaan nähdä kohdistuvan pääasiassa valtaväestölle, sen poliittisiin päättäjiin ja esimerkiksi naisjärjestöille. Viestin voidaan kuitenkin nähdä myös pyrkivän voimaannuttamaan romaninaisia sekä kritisoimaan romaniyhteisöjen valta-asetelmia. Poliittikka heijastelee ”uuden” feministisen politiikan malleja artikkeleiden korostaessa romaninaisten ja romaniyhteisön keskinäisiä erilaisuuksia sekä romaninaisten erilaisuutta suhteessa valtaväestön naiseen. Erilaisuuksien tunnistaminen on kuitenkin rajallista eikä se ulotu esimerkiksi valtaväestöön.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sukupuoli etnisuus syrjintä ihmisoikeudet feministinen tutkimus diskurssianalyysi			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			